

دو سرطان زنانه با علائم مشابه اما متفاوت؛ چطور سرطان رحم را از تخمدان تشخیص دهیم؟

سرطان رحم و سرطان تخمدان از مهم‌ترین سرطان‌های زنان هستند که تشخیص زودهنگام آن‌ها نقش مهمی در موفقیت درمان دارد. خونریزی غیرطبیعی واژینال، درد لگن، نفخ مداوم، سیری زودرس، کاهش وزن بی‌دلیل و تغییرات ادراری یا گوارشی از مهم‌ترین علائم هشداردهنده این بیماری‌ها هستند. در این مقاله با علائم، عوامل خطر، روش‌های تشخیص و زمان مراجعه به پزشک آشنا می‌شوید.

به گزارش شبکه خبری سلامت ۲۴، سرطان رحم (آندومتر) یکی از شایع‌ترین سرطان‌های سیستم تولید مثل زنان است و معمولاً بعد از یائسگی رخ می‌دهد. سرطان تخمدان نیز از سرطان‌های خطرناک زنانه است که پنجمین علت مرگ و میر ناشی از سرطان در زنان محسوب می‌شود. به دلیل اهمیت بالای تشخیص زودهنگام، شناسایی به‌موقع علائم این بیماری‌ها حیاتی است. علائم سرطان رحم و تخمدان اغلب در مراحل اولیه شناسایی نمی‌شوند چون ممکن است با مسائل شایع‌تری مانند اختلالات قاعدگی یا مشکلات گوارشی اشتباه گرفته شوند.

سرطان رحم (سرطان آندومتر)

سرطان رحم معمولاً از لایه داخلی رحم (آندومتر) شروع می‌شود و یکی از رایج‌ترین سرطان‌های زنان پس از یائسگی است. شایع‌ترین علامت این سرطان خونریزی غیرمعمول واژینال است، به‌خصوص خونریزی پس از یائسگی. سایر نشانه‌های شایع شامل موارد زیر است:

خونریزی واژینال بین دو پریود یا پس از یائسگی
پریودهای سنگین یا طولانی‌تر از معمول
ترشحات غیرعادی واژینال (گاهی آبکی یا خونی)
درد یا احساس فشار در ناحیه لگن (پایین شکم)
کاهش وزن غیرمنتظره و خستگی مفرط

اگر هر یک از این علائم را دیدید، حتی اگر خفیف باشند، حتماً به پزشک مراجعه کنید. چاقی، دیابت و مصرف طولانی مدت هورمون استروژن (بدون پروژسترون) از عوامل خطر مهم سرطان رحم هستند. همچنین سابقه خانوادگی سندرم لینچ یا سابقه تومورهای تخمدان هورمونی می‌تواند این خطر را بالا ببرد. بهترین روش تشخیصی پس از مشاهده علائم مشکوک، انجام سونوگرافی لگن و نمونه برداری از پوشش داخلی رحم (بیوپسی) است. لازم به ذکر است که آزمایش پاپ اسمیر تنها سرطان دهانه رحم را غربالگری می‌کند و سرطان رحم را تشخیص نمی‌دهد.

سرطان تخمدان

سرطان تخمدان معمولاً علائم مشهودی در مراحل اولیه ندارد و به آن «سرطان خاموش» می‌گویند. علائم این بیماری اغلب دیر نمایان می‌شوند، بنابراین وقتی تشخیص داده شود ممکن است پیشرفته باشد. از مهم‌ترین علائم سرطان تخمدان می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

نفخ مزمن یا افزایش حجم شکم

احساس سیری زودرس (خوردن مقدار اندکی غذا و سیر شدن سریع)
درد یا ناراحتی مبهم در ناحیه لگن و پایین شکم
تکرر ادرار، فشار یا درد هنگام ادرار کردن
تغییر در عادات روده (مانند یبوست یا اسهال طولانی)
کاهش اشتها، کاهش وزن بی‌دلیل و خستگی مفرط
هرگونه خونریزی یا ترشح غیر معمول واژینال (خصوصاً پس از یائسگی)

این علائم گاهی با بیماری‌های دیگر اشتباه گرفته می‌شوند؛ اما اگر بیشتر از دو هفته ادامه داشته باشند، حتماً پیگیری شوند. عوامل خطر سرطان تخمدان شامل افزایش سن (بالای ۶۰ سال)، سابقه خانوادگی سرطان تخمدان یا سینه (به ویژه جهش‌های ژنی BRCA1/2) و اندومتريوز است. همچنین

چاقی و مصرف هورمون درمانی پس از یائسگی می توانند خطر ابتلا به سرطان تخمدان را افزایش دهند. پزشک ممکن است سونوگرافی لگنی یا آزمایش خون (مثلاً تومور مارکر CA-۱۲۵) را توصیه کند.

جدول مقایسه علائم و ویژگی‌ها

ویژگی

سرطان رحم

سرطان تخمدان

گروه سنی شایع

بعد از یائسگی (اغلب بالای ۵۰ سال)

اغلب بالای ۶۰ سال

علائم اصلی

خونریزی واژینال غیرمعمول (به ویژه پس از یائسگی)

نفخ مزمن، درد شکم/لگن، سیری زودرس

علائم دیگر

ترشحات واژینال غیر طبیعی، درد لگن، کاهش وزن

تکرر ادرار، تغییرات قاعدگی (قبل از یائسگی)، خستگی

عوامل خطر

چاقی، دیابت، مصرف طولانی استروژن (بدون پروژسترون)، سندرم لینچ

سن بالا، ژن‌های BRCA، سابقه خانوادگی سرطان سینه/تخمدان

روش تشخیص

سونوگرافی لگنی و نمونه برداری اندومتر (بیوپسی)

سونوگرافی لگنی، آزمایش خون CA-۱۲۵

چه زمانی به پزشک؟

هر گونه خونریزی واژینال غیرعادی

اگر علائم بالا بیش از ۲ هفته باقی بمانند

تشخیص به موقع سرطان رحم و تخمدان نقش حیاتی در موفقیت درمان دارد. سرطان رحم معمولاً با خونریزی مشکوک خود را نشان می‌دهد و با پیگیری سریع می‌توان آن را در مراحل اولیه کشف و درمان کرد. سرطان تخمدان اغلب علائم مشخصی ندارد، بنابراین در صورت مشاهده هر یک از علائم فوق باید سریعاً به پزشک متخصص زنان مراجعه کنید. پزشک ممکن است سونوگرافی لگنی، معاینه فیزیکی و آزمایش خون (مانند CA-۱۲۵) را برای تایید تشخیص درخواست کند. برای انجام این آزمایش‌ها می‌توانید به مراکز معتبر مانند آزمایشگاه تهران مراجعه کنید تا با تجهیزات پیشرفته، آزمایش‌های لازم انجام شود. لازم به توضیح است که تومورمارک‌هایی مثل afp و bhcg نیز در برخی سرطان‌های تخمدان بالا می‌روند.

سلب مسئولیت

با توجه به حساسیت بالای مطالب پزشکی، تلاش ما همواره بر این است که اطلاعاتی دقیق، به روز و قابل اعتماد در اختیار مخاطبان قرار دهیم. مطالب این مقاله بر اساس منابع معتبر بین‌المللی و مقالات علمی حوزه سلامت تهیه شده و پیش از انتشار توسط پزشکان متخصص مورد بررسی و ارزیابی قرار می‌گیرد. با این حال، محتوای ارائه شده صرفاً با هدف افزایش آگاهی عمومی منتشر شده است و نباید به عنوان جایگزین معاینه، تشخیص یا توصیه‌های پزشک در نظر گرفته شود. در صورتی که با هرگونه علامت نگران‌کننده یا مشکل پزشکی مواجه شدید، لازم است بدون تأخیر به پزشک، اورژانس یا نزدیک‌ترین مرکز درمانی مراجعه کنید.